

De olika föreläsningarna under jubileumsdagen är:

”Livet som småskollärarinna, axplock ur skolans och lärarnas historia”

Christer Öberg

Till lucia 1882 är den 15-åriga Mathilda Markström från Båtskatan en bland 38 elever som tar examen vid småskoleseminariet i Öjeby folkskola. Hon får en tjänst påföljande hösttermin och jobbar på i åtta år, men eftersom hon inte får ha sin tjänst kvar som gift kvinna avgår hon 1891. Redan till vårterminen 1892 är hon tillbaka i småskolan som vikarie i Öjebyn och så även 1898. Hon skriver ner ett nytt läromedel främst i kristendomskunskap och räkning som är smått unikt och dessutom mycket vackert skrivet. I detta föredrag får vi höra mer om arbetet bakom boken ”Livet som småskollärarinna”, varvat med axplock ur skolans och lärarnas historia.

”Ett mästerverk för sin tid. Lantmätaren Jonas Geddas karta över Piteå socken 1667–1668.”

Åke Berggren

Under åren 1667–1668 upprättade den nyutnämnde lantmätaren Jonas Persson Gedda en karta över dåvarande Piteå socken, från de yttersta öarna i skärgården upp till gränsen mot lappmarken. Lantmätaren och hans medarbetare genomkorsade detta enorma, till stor del väglösa, område och ritade av sjöar, vattendrag, berg, skogar, öar och andra naturformationer. Han noterade även många geografiska namn som här tecknats ned för första gången. Gedda ritade in byarna med deras hemman och kvarnar, farleder och ank-ringsplatser samt kustlandsvägens slingrande sträckning genom socknen. Med tanke på de begränsade resurser Gedda hade till förfogande är detta komplexa geografiska område fantastiskt väl återgivet, vilket framgår när kartan jämförs med en nutida. I detta föredrag får vi höra mera om denne lantmätare och hans mästerverk.

Piteå stad – de första 200 åren

Olof Andersson Strand och Ulf Holmberg

Vilka var de som flyttade in i Piteå stad och varifrån kom de? Och på vilken tomt bosatte de sig när staden flyttades till Hæggholmen?

En unik sammanställning av alla de drygt 10000 personer som bott i staden som husägare, hyresgäster eller inneboende under tiden 1621-1812. Dessutom med samtida handlingar som berör deras vardag och leverne. För första gången kan nu även resp tomts bosättningshistoria på Hæggholmen redovisas.

Pitebygdens Forskarförenings forskning kring stadens äldsta historia belönades 2021 med Svenska släktforskarförbundets pris som Årets släktforskarpublikation.

De äldsta spåren i Pitebygden

Frida Palmbo

Hur och var finns lämningar från äldsta tid efter befolkning i Pitebygden? Varifrån kom de och var bosatte de sig? Vad kan fynden berätta om deras liv? Har synen på befolkandet av norra Sverige förändrats de senaste decennierna?

Spår av äldre lämningar inom Markbygdens vindkraftsområde

Frida Palmbo

Inför anläggandet av vindkraftspark i Markbygden har arkeologiska utredningar genomförts under ett flertal år. Bebyggelselämningar efter kojor, kronstugor, fossila åkrar och skogsbrukslämningar vittnar om det hårda liv som nybyggarna i Markbygden levde.

Föreläsningsschema

Lokal

	B 4	B 6	B 7	B 9
	<i>Åke Berggren</i>	<i>Olof Andersson Strand Ulf Holmberg</i>	<i>Christer Öberg</i>	<i>Frida Palmbo</i>
10.00	Ett mästerverk för sin tid.	Piteå stad – de första 200 åren	Livet som småskollärlarinna	De äldsta spåren i Pitebygden.
11.00	—	Piteå stad – de första 200 åren	Livet som småskollärlarinna	Spår av äldre lämningar inom Markbygdens vindkraftsområde.
Lunch				
13.00	Ett mästerverk för sin tid.	—	Livet som småskollärlarinna	De äldsta spåren i Pitebygden.
14.00	Ett mästerverk för sin tid.	Piteå stad – de första 200 åren	—	Spår av äldre lämningar inom Markbygdens vindkraftsområde

Åke Berggren är nybliven pensionär efter ett långt yrkesliv som läkare. Han har forskat i historia sedan mitten av 1970-talet, från början framför allt om Pitebygden, men med åren inom allt större områden. För sin forskning promoverades han 2019 till hedersdoktor vid Umeå universitet

Olof Andersson Strand, 54 år, har medverkat i de flesta produkter som framställts av Pitebygdens Forskarförening. Han kombinerar långvarig och djup kunskap om människorna i Pitebygden med grävande forskning i originalkällor. Hedersmedlem i föreningen.

Ulf Holmberg, 72 år, har släkt- och bygdeforskat under lång tid och medverkat vid många av Pitebygdens forskarförenings framställda arbeten. Han har varit kursledare i släktforskning och även skrivit en jubileumsbok inför Piteå stads 400-års jubileum. Hedersmedlem i föreningen.

Christer Öberg är 44 år och jobbar på Telia som utbildningsansvarig för ett säljsupportteam i Luleå. Han har släkt- och hembygdsforskat sedan 1992 och skrivit några kombinerade böcker på temat, sitter med i styrelsen för Lulebygdens forskarförening och som redaktör för föreningens tidning.

Frida Palmbo arbetar som arkeolog på Norrbottens museum, som är länsmuseum i Sveriges till ytan största län. Den arkeologiska verksamheten på Norrbottens museum bidrar till ny kunskap om länets förhistoria och historia. Frida var bland annat med och hittade Norrbottens hittills äldsta boplatser i Aareavaara och har under flera år utfört arkeologiska arbeten i Piteå kommun, däribland i Markbygden och vid Sikfors.